

Beknopt verslag/conclusies van de gezamenlijke openbare vergadering van de commissies Wonen & Ruimte en Samenleving van de gemeenteraad Emmen op maandag 13 mei 2019, aanvang 19.30 uur.

Aanwezig:

Voorzitter:	de heer H. Huttinga
Commissiegriffier:	mevrouw C.M. de Widt
Collegeleden:	de heer R.E. Kleine, de heer J. Otter, de heer G. Rink, de heer R. Wanders en de heer R. van der Weide
De commissieleden:	de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), mevrouw A.T. Bosch-de Veen (ChristenUnie), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer K.P. Eggen (D66), mevrouw J.G. Ensink (LEF!), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), mevrouw N. de Graaf (D66), de heer J. Grethe (50PLUS), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), mevrouw R. Horasan (PvdA), de heer T. Kuilder (VEVN), de heer M. Kuiper (SP), mevrouw D.S. Leal (Wakker Emmen), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer M. Meijer (VVD), mevrouw P. Mellema (CDA), de heer H.H. van Ommen (GroenLinks), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer O. Sijtsma (CDA), de heer H. Smit (PvdA), de heer J.H.G. Sulmann (PvdA) en de heer J.B.W. Wittendorp (CDA).
Verslaglegging:	mevrouw M.S.J. Stegink (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Huttinga opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium

Er zijn geen mededelingen vanuit het college of het presidium.

3. Presentatie

3A Presentatie Jaarverslag Jongeren & Leerplicht

Wethouder Kleine houdt een korte inleiding. Het is gebruikelijk dat het jaarverslag per post komt. Omdat men vorig jaar vragen had bij het jaarverslag, geeft mevrouw Westendorp van Menso nu een toelichting.

Mevrouw Westendorp geeft een toelichting op de rondgedeelde factsheet 'Jaarverslag team Jongeren & Leerplicht 2018 Menso'. Mevrouw Westendorp is RMC-coördinator bij het team Jongeren en Leerplicht, een van de drie teams van Menso. In de uitvoering zijn er drie disciplines: leerplicht, RMC en Participatiewet.

In een korte animatiefilm wordt getoond wat het team Jongeren en Leerplicht doet. Men heeft jongeren van 5 tot 27 jaar in beeld en komt in actie bij verzuim, maar ook bij de uitstroom van onderwijs naar werk. Men begeleidt jongeren door maatwerk te bieden in samenwerking met ouders, school, hulpverleningsinstanties en werkgevers. Meer informatie is te vinden bij www.menso-emmen.nl.

Van de drie soorten verzuim is het aantal meldingen van absoluut verzuim (leerplichtige niet ingeschreven) laag en ook gedaald. Het aantal meldingen van relatief verzuim (zonder reden niet aanwezig) is gestegen als gevolg van de inzet op melding en daarom te zien als een positieve ontwikkeling. Luxe verzuim is bijvoorbeeld wanneer men al op vrijdag vertrekt voor vakantie. Onder de wel ingeschrevenen gaan sommigen een deel van de tijd niet naar school. Zij krijgen aanvullend op een andere manier passend onderwijs. Een vrijstelling wordt alleen

gegeven bij een meervoudige handicap of medische indicatie. De leerplichtambtenaar heeft een rol in het recht op onderwijs en werkt samen in de keten onderwijs – zorg – leerplicht. Op dit moment wordt vanuit de RMC-regio gewerkt aan een kapstokvisie. In RMC-regio Zuidoost stijgt het aantal leerlingen MBO nog, ondanks de krimp. Acties worden meer vanuit verzuim dan vanuit preventie ondernomen.

Er zijn nu ruim 700 jongeren van 18 tot 23 jaar die, al voor dit schooljaar, voortijdig de school hebben verlaten (VSV) en dus geen startkwalificatie hebben. Deze jongeren worden doelgroepgewijs benaderd. Men doet hen een gericht aanbod naar onderwijs en/of werk, rekening houdend met hun vooropleiding en situatie. Er zijn 481 VSV'ers benaderd en 152 van hen hebben een traject gevolgd. In het voortijdig schoolverlaten is een stijging te zien behalve bij het drempelloze mbo, niveau 1, waar een specifieke aanpak wordt gevolgd naar werk of een diploma.

Sinds 2016 worden jongeren in een kwetsbare positie, ruim 800, halfjaarlijks gemonitord. Om te voorkomen dat jongeren na een praktijkopleiding in een uitkeringssituatie komen, begeleidt men die in het uitstroomjaar al naar werk.

CDA vraagt waarom het percentage VSV in Zuidoost-Drenthe (= 2,16%) hoger is dan in Noord- en Midden-Drenthe (1,19%) en Zuidwest-Drenthe (1,62%). **Mevrouw Westendorp** antwoordt, dat het percentage in Noord- en Midden-Drenthe het laagst is in Nederland en dat jongeren in regio Zuidoost als ze 18 jaar zijn, vaak liever gaan werken dan een startkwalificatie behalen. De arbeidsmarkt is nu gunstig. In beide regio's is wel dezelfde mbo-instelling actief.

PvdA vraagt of jongeren uit beeld kunnen verdwijnen doordat ze naar hulpverlening gaan en of men ook jongeren zonder een uitkering volgt. **Mevrouw Westendorp** antwoordt dat men in Zuidoost-Drenthe alle jongeren zonder startkwalificatie volgt tot ze 27 jaar zijn, wat hun situatie ook is. Wanneer een jongere een uitkering aanvraagt, wordt samengewerkt om tot een gesprek te komen en gezamenlijk een plan op te stellen.

Wakker Emmen vraagt wat jongeren zonder startkwalificatie doen, bij wie wel een intake is geweest, maar die geen traject hebben gevolgd. **Mevrouw Westendorp** antwoordt dat de meesten werken. Er zijn veel mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Omdat het een kwetsbare groep is wanneer de economie inzakt, probeert men die jongeren toch te motiveren een startkwalificatie te halen.

LEF! vraagt in hoeveel gevallen mensen in Emmen kiezen voor thuisonderwijs. **Mevrouw Westendorp** heeft die cijfers niet paraat, maar kan ze nog wel aanleveren.

LEF! vraagt hoe Emmen het doet in vergelijking met een gemeente die vergelijkbaar is met Emmen. **Mevrouw Westendorp** denkt dat het lastig is een vergelijkbare gemeente te vinden. Wel werkt men met benchmarks op onderdelen en wisselt men ervaringen uit met andere regio's.

D66 vraagt naar aanleiding van het positieve filmpje of er ook wel eens situaties zijn waar men helemaal niets mee kan. **Mevrouw Westendorp** beschouwt het als een uitdaging om in de keten tot een integrale aanpak te komen door samen te werken en 'out of the box' te denken.

4. Spreekrecht

De heer Panman spreekt namens FNV, Wmo actiesteunpunt Emmen. Hij benadrukt dat het normaal is dat men zich aan wetten en regels houdt. De gemeente doet dit echter niet. In het beleidsplan Sociaal domein staat onder meer dat de client centraal wordt gesteld. Volgens de wet moet de gemeente concreet aangeven hoeveel uren hulp een client krijgt voor het schoon en leefbaar houden van het huis, maar op dit moment bepaalt de zorgaanbieder dat. Het is niet controleerbaar. Dat is in strijd met de gerechtelijke uitspraak, ook wanneer klanten wel tevreden zijn. De gemeenteraad staat toe, dat de gemeente zich niet aan de wet houdt. Inwoners moeten vertrouwen kunnen hebben in een eerlijke en rechtvaardige overheid. De brief over de wijziging in de was- en strijkservice getuigt helemaal niet van het centraal stellen van de client. De Wmo-raad heeft daarover al een brief gestuurd. De heer Panman roept de gemeenteraadsleden op om verantwoording te nemen ten aanzien van het overtreden van wetten door de gemeente.

D66 vraagt of de heer Panman hierover al contact heeft gehad met de wethouder. De wethouder heeft namelijk aan de commissie laten weten dat de aanpassing via de VNG wordt geregeld. Het is een lastige situatie waar meer gemeentes mee te maken hebben.

De heer Panman zegt nog geen contact te hebben gehad met de wethouder, maar dat het op de rol staat.

5. Rondvraag

PvdA vraagt waarom de Uitmarkt Emmen dit jaar een actie houdt om allerlei spullen in te zamelen. Krijgt men geen subsidie meer?

Wethouder Kleine antwoordt dat onlangs weer is besloten subsidie te verlenen. Waarschijnlijk heeft de stichting meer ambities en wil men de kosten drukken.

CDA heeft vragen over de uitvoering van de afstemmingsverordening ten aanzien van de inspanningen voor het gewenste taalniveau. Hierover is een brief gestuurd door staatssecretaris Van Ark. Hoe wordt de wet in Emmen uitgevoerd? Heeft het college een beeld van het niveau? Zijn er ook uitkeringen verlaagd volgens deze verordening?

Wethouder Wanders antwoordt dat de wet in Emmen goed wordt uitgevoerd met een zeer actief beleid. Men heeft een duidelijk beeld van het niveau van de doelgroep, bestaande uit ruim 2400 mensen. Daarvan voldoen 1976 mensen aan de taaleis, zijn 363 mensen aan het inburgeren en hebben 64 mensen een vrijstelling. Van 25 tot 27 mensen is de status van de taaleis nog niet duidelijk. Er is nog geen aanleiding geweest om in te grijpen in een uitkering.

CDA reageert dat dit allemaal heel goed klinkt.

Wakker Emmen vraagt hoe het staat met het oude campingterrein. Er lijkt weinig te gebeuren.

Wethouder Otter antwoordt dat men een visie heeft laten opstellen. Deze is nog niet vastgesteld, om nog een aantal ontwikkelingen te kunnen meenemen. Een deel van het terrein wordt bestemd voor ziekenhuisparkeren. Verder kijkt men naar aan zorg en onderwijs gerelateerde activiteiten. Verder is het afwachten welke initiatieven er komen. De visie komt rond de zomer, waarschijnlijk erna, naar de raad.

D66 vraagt of er al een formateur en plannen zijn voor de € 100.000 in het kader van het Sportakkoord. Minister Slob pleit er in zijn brief aan gemeenten van 28 januari 2019 voor om geen onbevoegden voor de klas te zetten en om sportteams te ontwikkelen, met onder meer buurtsportcoaches. Gaat het college kijken of buurtsportcoaches voor de klas willen gaan staan?

Wethouder van der Weide legt uit dat men een vergelijking heeft gemaakt met de Kadernota Sport. Die zat en zit nog steeds goed in elkaar. Nu bekijkt men de aanvullende mogelijkheden. Dat is in de besluitenlijst van het college te zien. Zodra de contouren van de uitwerking duidelijker zijn, wordt de raad geïnformeerd en de discussie verder gevoerd. Het onderwerp is ook verweven met het onderwijs.

D66 geeft de gemeente een compliment voor de aanpak van de Boslaan/Boermarkeweg en de Van Schaikweg/Boermarkeweg. Je kunt nu snel doorrijden.

Voorzitter Huttinga waardeert het compliment, maar reageert dat dit niet in de rondvraag thuishoort.

VVD vraagt naar de Nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaart. Deze waren geldig voor de periode 2012-2017. Die periode is met twee jaar verlengd tot september 2019. Zit men nu in een afrondende fase en wordt plaatsing op de agenda binnen die termijn gehaald?

Wethouder van der Weide zal hier navraag naar doen en de raad informeren.

VVD reageert dat dit het ergste doet vermoeden.

Wethouder Van der Weide legt uit dat op dit dossier een persoonswisseling heeft plaatsgevonden. In het kennismakingsgesprek bij het eerste werkoverleg komt het op de agenda.

VVD vindt dit geen goed excuus. Men had al eerder kunnen beginnen.

Wethouder van der Weide reageert dat er misschien achter de schermen al aan is gewerkt.

Voorzitter Huttinga concludeert dat de raad nog een antwoord krijgt van wethouder van der Weide over de laatst gestelde vraag van VVD.

Daarnaast vraagt hij wethouder Kleine erop toe te zien dat er een antwoord komt op de vraag bij punt 3A over het aantal leerlingen dat thuisonderwijs krijgt.

6. **Bespreken C-stukken: n.v.t.**

7. **Bespreken B-stukken: n.v.t.**

8. **Bespreken A-stukken: n.v.t.**

9. **Onderwerpen ter bespreking**

9A Brief college inzake Schetsontwerp openbare ruimte Rensenpark + bijlage RIS.9167 (op verzoek VVD) en + bijlage RIS.9221

VVD licht toe dat men het ontwerp nu niet inhoudelijk wil bespreken, maar graag hoort of ook de andere fracties vinden dat het, gezien de gemeentelijke financiële situatie, in de raad moet worden besproken voor het definitief wordt.

Eerste termijn

Wakker Emmen steunt het voorstel van VVD om het ontwerp af te zetten tegen de financiële werkelijkheid.

PvdA vindt het, gezien het lange voortraject, niet nodig het plan apart te behandelen.

CDA vond de presentatie op 5 maart mooi en ziet geen reden om het ontwerp te bespreken. Het ontwerp is in lijn met de eerder vastgestelde kaders en er is twee maal 2,5 miljoen euro beschikbaar. Je hoeft je ambities niet overboord te zetten en kunt ze zien als een stip aan de horizon. Alleen de kaders kun je eventueel ter discussie stellen.

LEF! vraagt VVD of zij komt met een initiatiefvoorstel.

ChristenUnie steunt het verzoek van VVD. Graag wil men weten wat het gevolg is van besluitvorming over de investeringsagenda voor start en fasering.

D66 vond de presentatie ook mooi, maar steunt het voorstel van VVD van harte.

VEVN steunt het voorstel van VVD volledig gezien de recente ontwikkelingen en maatregelen.

GroenLinks, 50Plus en **SP** steunen ook het voorstel van VVD.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat een relatieve meerderheid het voorstel van VVD steunt en geeft het college gelegenheid te reageren.

Wethouder Otter merkt op dat er nog geen gelden zijn gereserveerd. De twee maal 2,5 miljoen euro zijn nog niet gehonoreerd. Het schetsontwerp is een uitwerking van wat in de raad is vastgesteld, maar dit jaar is er geen geld voor. Het gereserveerde geld is of wordt anders gebruikt. Ook voor 2020 is de wethouder niet optimistisch. De vraag is of je het ontwerp zo houdt en wacht tot er geld is of dat je de uitgangspunten opnieuw bekijkt of dat je gaat faseren. Wanneer er wel middelen zijn, dan komt er een discussie in de raad of aan het eindbeeld wordt vastgehouden of dat het anders moet. Ook onderhoudskosten moeten worden meegewogen.

Voorzitter Huttinga vraagt of het nu zinvol is om het punt verder te bespreken.

VVD is blij met de toezegging van het college om het plan in de raad te bespreken zodra er geld is. Dan komt ook de vraag of de kwaliteitskaders opnieuw besproken moeten worden. Gelukkig zijn de twee maal 2,5 miljoen euro nog niet beschikbaar gesteld. VVD vindt bespreking nu niet verder nodig en bedankt voor de steun van veel partijen.

50PLUS vraagt om het klein onderhoud wel te handhaven.

Voorzitter Huttinga concludeert dat het onderwerp nog wel een keer terug zal komen.

9B Motie onderzoek naar koppelmogelijkheden Wind- en Zonneparken met GZI-next (+ bijlage motie RIS.9236)

CDA geeft een toelichting op de motie die men samen met SP en D66 heeft ingediend.

CDA wijst erop dat in Drenthe 7000 banen dreigen te verdwijnen als gevolg van het Gasbesluit. Het plan Drenthe 4.0 focust op nieuwe werkgelegenheid en verduurzaming van de energievoorziening, onder meer door hergebruik van de gasinfrastructuur. Een voorbeeld is de herontwikkeling van GZI naar GZI Next, een groene energiehub. Emmen heeft een unieke positie omdat men met groene elektriciteit groene waterstof kan maken en via bestaande infrastructuur kan transporteren naar het EMMTEC-terrein dat van grijs naar groen moet gaan. Het biedt een kans op nieuwe werkgelegenheid en nieuwe opleidingen. Om dit te stimuleren vraagt men te onderzoeken of windmolen- en zonneparken zijn te koppelen aan het GZI Next terrein. Zo kan men iets doen aan congestie op het net, lokale groene waterstof produceren en kunnen particuliere initiatieven aansluiten op het lokale elektriciteitsnetwerk. Bij de minister van EZ kan er op worden aangedrongen tevens subsidie te verlenen bij rechtstreekse levering aan waterstoffabrieken. Ook de NAM is bezig met productie en levering van groene waterstof. Naast de nieuwe opleiding tot solar engineer kan ook een opleiding tot waterstof engineer worden gestart. Het gaat om slim koppelen van verschillende initiatieven. Emmen moet in het rijtje komen van Delfzijl, Eemshaven en Rotterdam. In de collegebrief worden twee verschillende signalen gegeven, enerzijds de wens voorop te lopen en anderzijds het vertrouwen dat op lange termijn een volwaardige waterstofeconomie mogelijk is. In de brief ontbreekt nog een reactie op het eerste punt van de motie.

Wethouder Rink kondigt aan dat in juni een presentatie wordt gegeven in de commissie over de strategienota GZI Next. Wat betreft het eerste punt van het verzoek is technisch alles mogelijk, maar zelfs de NAM geeft aan dat er geen businesscase mogelijk is omdat SDE-subsidie alleen wordt gegeven bij levering aan het net. Wat betreft het tweede en derde punt is de motie overbodig.

Eerste termijn

VVD stelt voor om de motie te betrekken bij de beleidsnota die in september naar de raad komt. **D66** vindt het belangrijk voorloper te blijven en zal overwegen of het antwoord van het college voldoende is.

LEF! legt de motie graag naast het raadsvoorstel in september.

ChristenUnie steunt de motie, maar kan zich ook vinden in de uitvoerige zienswijze van het college. Het is reëel om vertrouwen te hebben in ontwikkelingen op de lange termijn.

Wakker Emmen onderkent de vele mogelijkheden van waterstof. Punt 1 van de motie is overbodig omdat het technisch mogelijk is. Bij punt 3 gaat het om SDE-subsidie voor levering (niet koppeling) aan het elektriciteitsnet. Wakker Emmen wijst op een tekst op pagina 62 van 'Contouren van een routekaart waterstof' waaruit blijkt dat er nog geen structurele subsidie is voor waterstof. Volgens Wakker Emmen is de motie overbodig.

PvdA betreft de motie bij de presentatie in juni en de nota in september.

SP steunt de motie en overlegt nog naar aanleiding van de collegebrief. Gaat de wethouder ook in overleg met de NAM over de financiële aspecten?

VEVN wacht liever tot de techniek door anderen verder is ontwikkeld en toepassing rendabel is.

CDA dankt de partijen voor hun reacties. Het is juist de bedoeling voorop te lopen om nieuwe werkgelegenheid en opleidingen te creëren. Financieel zijn er haken en ogen, maar bij het ministerie is men bezig met een subsidie voor de onrendabele top. Ook de NAM ziet een unieke kans voor Emmen, niet alleen op het GZI-terrein, maar op meer locaties rond Emmen met een korte afstand tussen elektrolyzers en een wind- of zonnepark.

LEF! vraagt of CDA het door het college voorgestelde tijdspad voldoende proactief vindt. **CDA** vindt het een mooi voorstel en zal er na de commissievergadering antwoord op geven.

VVD herinnert CDA eraan dat zij twee jaar geleden tegen de koppeling was van windmolens aan EMMTEC en tuinbouw. **CDA** zegt achter de Strategienota Windenergie te staan. Wanneer ergens windmolens komen moeten ze worden benut en gekoppeld. Dat kan goed met de NAM-

locaties. **VVD** reageert dat het dan ook economisch haalbaar moet zijn. **CDA** weet dat de NAM bij het GZI-terrein een zonnepark wil aanleggen.

Wakker Emmen vindt dat vooroplopen niet een wedstrijd moet zijn. Men moet bekijken wat wanneer mogelijk is. **CDA** ziet het niet als een wedstrijd maar als het grijpen van kansen.

CDA is blij met de presentatie over GZI Next in juni en de nota in september.

D66 heeft de motie ondertekend. Het gaat erom voorop te blijven lopen. Men komt er wel uit. het antwoord van het college was positief.

Wethouder Rink denkt dat de presentatie op 7 juni zal verrassen. Ook de NAM wil serieus aan de slag, juist in Emmen. Er zijn obstakels, maar het doel is om de eerste energieneutrale industriecluster te realiseren.

CDA zal samen met **D66** en **SP** voor de raadsvergadering een reactie op de zienswijze van het college geven. **Voorzitter Huttinga** geeft aan dat dit formeel in de raad moet gebeuren, maar men kan vooraf laten weten wat men van plan is.

10. Vaststellen verslag vergadering

10A Notulen van de gezamenlijke vergadering van de commissies Wonen & Ruimte, Samenleving en Bestuur, Middelen & Economie van 8 april 2019

Voorzitter Huttinga meldt dat bij punt 10A (notulen vorige vergadering) 21 maart moet worden vervangen door 12 maart.

Verder zijn er geen opmerkingen en worden de notulen vastgesteld, met dank aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

VEVN wil graag stuk 11B agenderen voor de volgende vergadering.

Voorzitter Huttinga wijst erop dat de motivering voor maandag a.s. binnen moet zijn.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter Huttinga bedankt ieder voor de inbreng en sluit de vergadering om 20.54 uur.